

A HAZAI VÁROSOK IMÁZSA – EGY FELMÉRÉS EREDMÉNYEI

- RÁCZ BETTINA
- DR. PAPP-VÁRY ÁRPÁD

A „Beszédek könyve polgármestereknek” korábbi számaiban többször foglalkoztunk már a városimázs, városkép témakörével.

De hogyan is ítélik meg a polgárok saját városuk imázsát?

És mit gondolnak más városokról? Milyen azok imázsa?

Mindennek kapcsán nagyon kevés adat állt eddig rendelkezésre, ezért is hiánypótló az NRC Marketingkutató és Tanácsadó Kft. által 2015-ben végzett felmérés.

A magyar városok imázsáról készült online kutatásban 1200 fő vett részt, a 18–59 éves korosztályból.

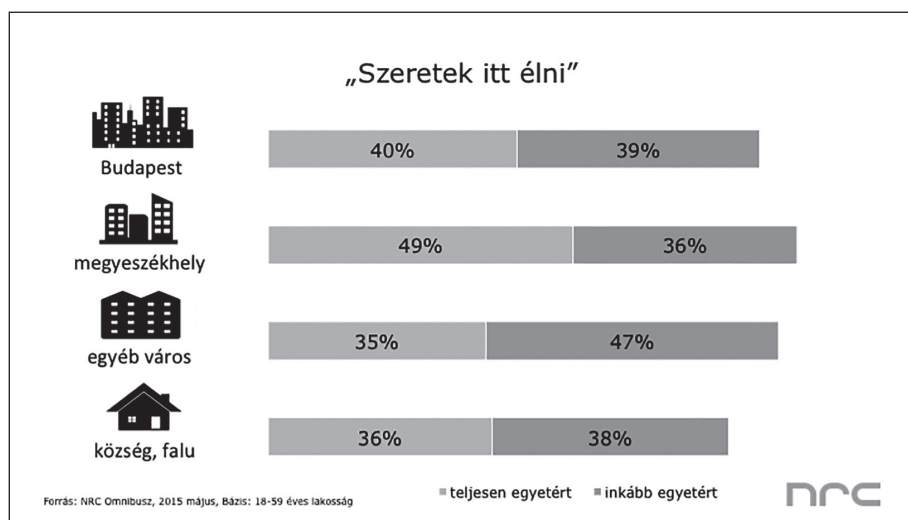
A két részből álló kérdőívblokk első részében arra keresték a választ, hogy a megkérdezettek mit gondolnak saját lakóhelyükről, hogyan viszonyulnak ahhoz. A második részben pedig tizenöt magyarországi város imázsát vizsgálták: ötöt a megyei jogú városokból, illetve megyeszékhelyekből, ötöt a nagyobb városok és szintén ötöt a kisebb városok közül.

A felmérés eredményeit a Médiapiac szaklap Márkaépítés – Márkame-nedzsmenzt válság után konferenciáján prezentálta Kurucz Imre, az NRC kutatási igazgatója, kiváló szakembere. Ezekből az eredményekből szemeztünk most.

1. SZERETJÜK A TELEPÜLÉST, AHOL ÉLÜNK, MÉGIS ELKÖLTÖZ-NÉNK?

Bár mi, magyarok állítólag mindig elégedetlenek vagyunk, erre az állításra cáfol rá a kutatás első része, miszerint a magyarok többsége, 79%-a szeret a saját lakóhelyén élni. Közülük is fele-fele arányban oszlanak meg azok, akik teljesen egyetértenek abban, hogy szeretnek a lakóhelyükön élni, és akik inkább egyetértenek.

A **megyeszékhelyek** pozitív irányban kilógnak a sorból, hiszen a többi településhez, így Budapesthez képest is többen vannak, akik szeretnek a saját településükön élni, és mindemellett kötődnek is hozzá.

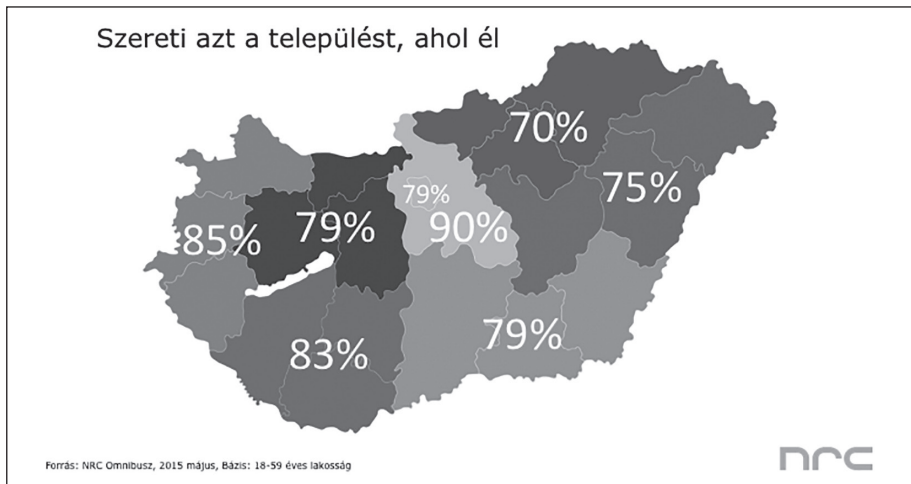

1. A magyar lakosok hány százaléka szeret saját lakóhelyén élni, kategóriánkénti bontásban

Forrás: NRC előadásanyag

Egy másik bontásban **régiókon belül** nézhetjük meg ugyanezt a számot, összevonva az előzőleg is említett két kategóriát, miszerint teljesen egyetért, illetve inkább egyetért azzal, hogy szereti lakóhelyét. Míg Budapesten

79%-os átlag figyelhető meg, ami egyben az országos átlag is, Pest megyében, az agglomerációban kimagasló, 90% azon emberek száma, akik úgy érzik, hogy a megfelelő helyen laknak. A nyugat-magyarországi régióban 85%-os, azaz az országos átlagnál magasabb, míg az észak-magyarországi régióban, mint például Heves, Nógrád, Borsod megyében csak 70%, azaz az országos átlagnál alacsonyabb azok aránya, akik szeretnek a településükön élni.

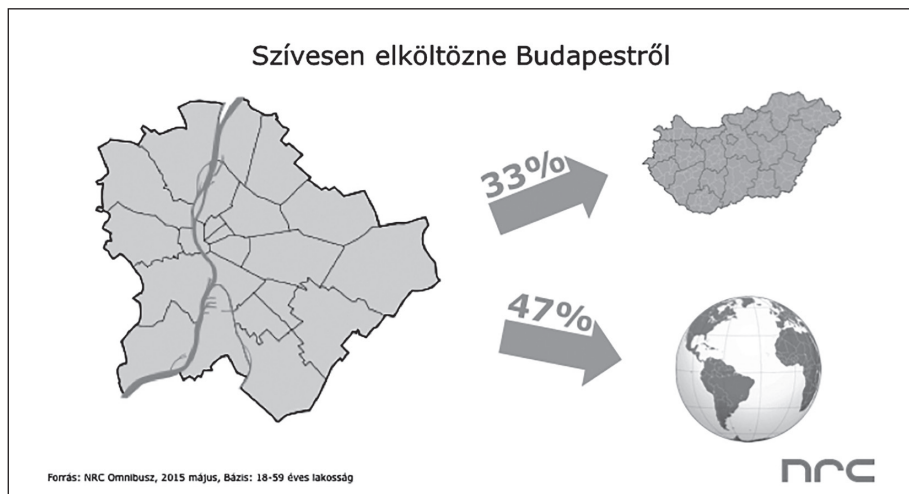

2. ábra: A magyar lakosok hány százaléka szeret saját lakóhelyén élni, régiókénti bontásban

Forrás: NRC előadásmagy

Az előző eredményeknek ellentmondó, hogy egy másik kérdés alapján a megkérdezettek 57%-a szívesebben élne valahol máshol, legyen az akár országon belül, akár külföldön.

A fővárost, **Budapestet** vizsgálva az itt élők igen magas, 60 százaléka élne máshol, az ő többségük alapvetően külföldre költözne. Statisztikát nézve ezek szerint minden második budapesti állítja, hogy ha lenne rá lehetősége, külföldön vetné meg a lábát. De ne feledkezzünk meg arról a 33%-ról sem, aki hazánkban belül költözne el egy másik településre Budapest helyett.

3. ábra: A magyar lakosok hány százaléka szeretne elköltözni Budapestről

Forrás: NRC előadásanyag

Vidéken hasonló jelenség figyelhető meg. Bár itt is magas, 37% azok aránya, akik egy külföldi várost preferálnak a jelenlegi lakhelyükkel szemben, a többség inkább Magyarországon belül költözne el egy másik településre. Ugyanakkor a felmérés szerint mindössze 20%-uk élne szívesebben a fővárosban, mint a jelenlegi településükön.

Az elköltözés, a külföldre való elvándorlás a fiatalok körében jellemző inkább, hiszen minden második 18-20 évesre elmondható **országos szinten**, hogy szívesebben élne külföldön, mint hazánkban, azon a településen, ahol jelenleg lakik.

Olvashattuk, hogy a vidéken élők hogyan viszonyulnak Budapesthez, most nézzük meg, miként vélekednek a fővárosban lakók Budapestről. A válaszadók 1-től 5-ös skálán értékelték a várost, különböző szempontok szerint.

4. ábra: A budapesti lakosok kategóriák szerint értékelték a fővárost

Forrás: NRC előadásanyag

Mint látható, az itt élők a közbiztonságot és az egészségügyi ellátást 3-asnál, azaz közepesnél gyengébbre értékelték. Az is látható, hogy a tisztasággal, rendezettséggel vannak a legkevésbé megelégedve.

Abban viszont szerencsésnek mondhatják magukat a budapestiek, hogy a turisták számára igen vonzó Budapest, a város szép természeti adottságokkal rendelkezik, illetve jó szórakozási, kikapcsolódási lehetőségek vannak. Persze ezek a pozitívumok inkább a turisták számára fontosak, önmagában nem azt jelentik, hogy feltétlenül jó a településen élni.

2. A LEGVONZÓBB MAGYAR VÁROSOK

A kutatás második részében a magyar városok imázsát vizsgálták. A kutatásban részt vevőknek **két nyitott kérdést** tettek fel:

5. ábra: Városok, melyek lakóhely szempontjából a legvonzóbb települések a megkérdezettek szemében

Forrás: NRC előadásanyag

1) Meg kellett nevezni olyan magyarországi településeket, melyek **vonzó lakhelynek** tűnnek számukra. A kutatók szófelhőn ábrázolták az eredményeket. Minél nagyobb egy város nevének a mérete, annál többen említették az adott várost. Az ábrán jól kirajzolódik Sopron győzelme, valamint az is, hogy a nyugati országrész tarolt ebben a „versenyben”. A válaszadók összesen öt települést nevezhettek meg, illetve további alternatíva lehetett, hogy csak egy, vagy egy települést sem említenek meg. Sopron mellett népszerű városnak bizonyult még Győr, Pécs és Szeged is.

2) A második fordulóban arra voltak kíváncsiak, hogy mint **turisztikai célpont** mennyire vonzó számukra az adott település. Szintén spontán módon kellett megnevezniük legfeljebb öt települést, ahová szívesen ellátogatnának. Szófelhővel ábrázolva Eger elsőprő győzelmet arat, a második Pécs, ezt követi Sopron és Szeged.

6. ábra: Városok, melyek turisztikai szempontból a legvonzóbb települések a megkérdezettek szemében

Forrás: NRC előadásanyag

A következő részben 15 város imázsát vizsgálták. Ezeket mutatja a mellékelt ábra. A felső sorban a megyei jogú városok, a középső sorban a nagyobb városok, míg az alsó sorban a kisebb városok foglalnak helyet.

Mielőtt azonban a városképek, városimázsok vizsgálatára sor került volna, megnézték, hogy a tizenöt város közül hány ember járt már valamelyikben. Az ábrán jól látni, hogy háromféle csoportosítási szempont volt. A bal oldali rész jelöli azokat, akik az elmúlt egy évben meglátogatták a várost, a középső rész jelöli az elmúlt ötéves időintervallumot és a jobb oldali az öt évnél régebbi látogatókat.

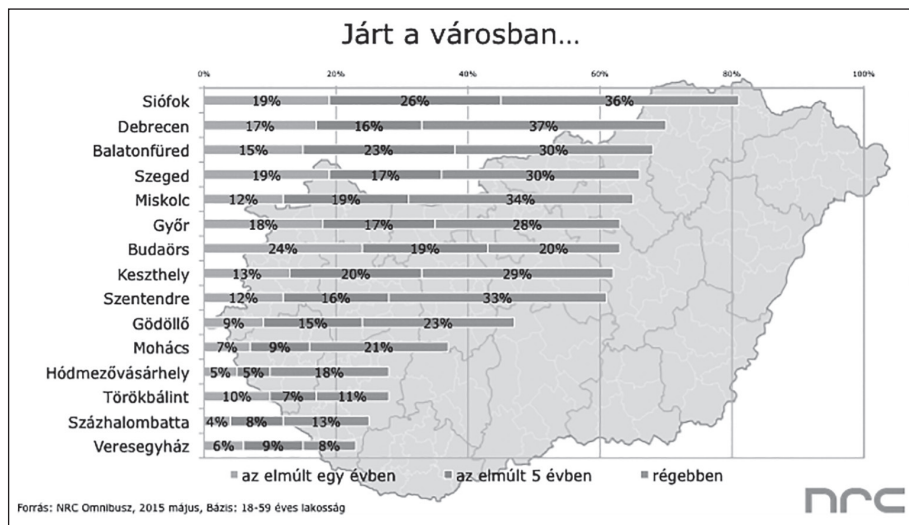
Mint látható, **Siófok** kiemelkedik a városok közül, hiszen **itt jártak a legtöbben**, 80% feletti az arány. Budaörsnek is kiemelt pozíciója van, a 7. helyen található, melynek oka némileg meglepő: a kutatók szerint főleg az Ikea miatt látogattak ide.

A hatékony kommunikáció alapjai

7. ábra: 15 város, melyet a kutatásban vizsgáltak

Forrás: NRC előadásanyag

8. ábra: A megkérdezettek hány százaléka járt az adott városokban

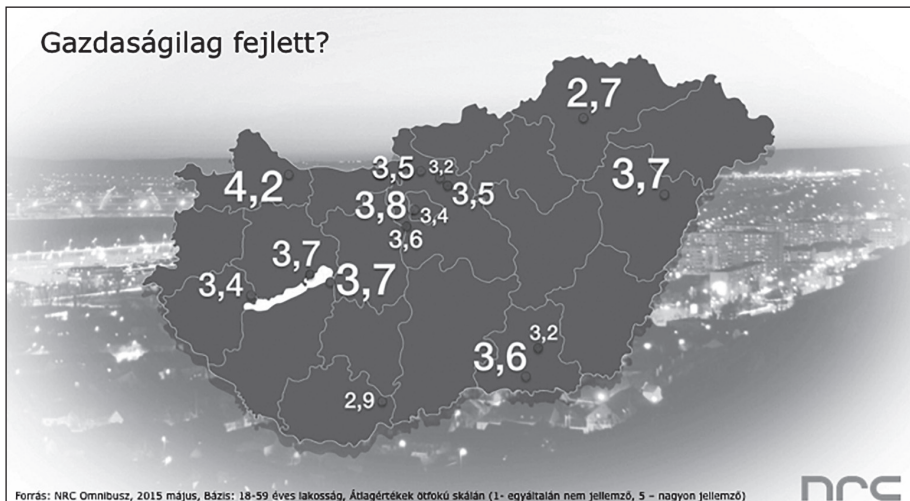
Forrás: NRC előadásanyag

3. TIZENÖT HAZAI TELEPÜLÉS IMÁZSA

A városok imázsának értékelésekor a következő **5 szempontot** vették figyelembe:

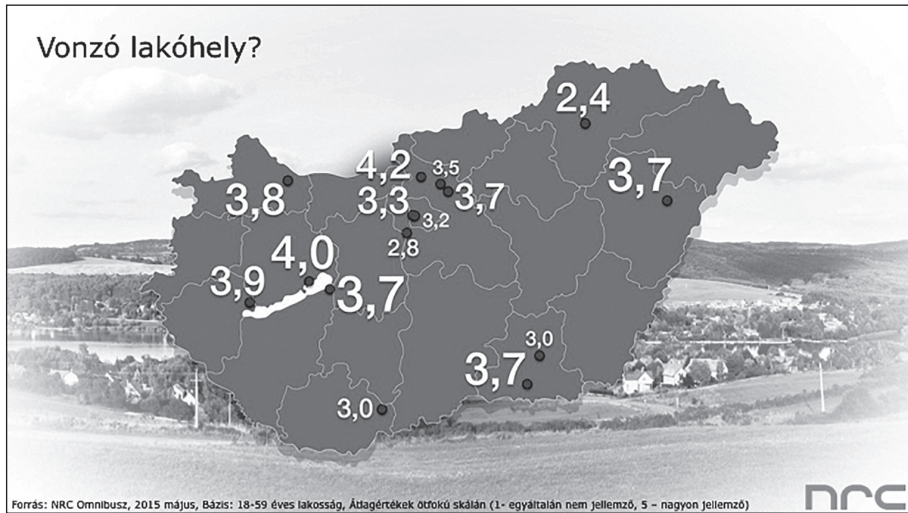
1) **A város szépsége.** Ezen belül két változót vizsgáltak: a földrajzi fekvést és a város belső vonzerejét (pl. építészet), és ebből a két tényezőtől készült a mutató. Ezen szempont alapján a győztes **Szentendre** lett.

2) **A gazdasági fejlettség.** Itt **Győr** 4,2-es átlaggal az élre tört, és a szám méretéből jól látni, hogy sokan értékelték. Budaörsöt szintén sokan értékelték, és 3,8 ponttal jutalmazták. Utolsó helyen a tizenöt város közül 2,7 ponttal Miskolc szerepel.

9. ábra: A kutatásban szereplő városok gazdasági fejlettsége – a válaszadók szerint
Forrás: NRC előadásanyag

3) **Mennyire innovatív, dinamikus a város.** Szintén **Győr** kapta a legtöbb pontot, a többi város 4 pont alatt teljesített. Ez a szempont összefügg az előző gazdasági fejlettséggel, ezért nagy eltérés nem volt az előző pontszámokkal összevetve.

10. ábra: A kutatásban szereplő városok százalékos értékelése aszerint, hogy mennyire vonzó a város számukra lakhely szempontjából

Forrás: NRC előadásanyag

4) **Mennyire kínál sok kulturális programot.** Ugyanúgy, mint az első szempontnál, itt is több aspektust átlagoltak (gasztronómiai szempontokat, rendezvényeket, művészeti programokat). **Szeged** és **Szentendre** a két kiemelkedő négyes átlagú település. Balaton környékén is magasak a pontszámok. A lista végén ismét Miskolc található.

5) **Mennyire vonzó az adott település lakóhely szempontjából.** Ennél a szempontnál 4,2 ponttal **Szentendre** „győzött”. Szívesen lagnának az emberek még a Balaton környékén is – Balatonfüreden, Siófokon, Keszthelyen. Ugyanakkor találhatóak hármast alatti értékek is, ahová viszont nem szívesen költöznének.

4. MIT TEHETNEK A TELEPÜLÉSEK?

A NRC Marketingkutató és Tanácsadó Kft. kiváló kutatása több tanulsággal is szolgál a települések számára:

Egyrészt, bár a helyiek elmondása szerint a legtöbben szeretnek azon a településen élni, ahol most élnek, közülük sokan mégis elköltöznének, akár Magyarországon belül máshova, akár külföldre. Ezért van nagy jelentősége annak, hogy a városok még nagyobb hangsúlyt fektessenek a helyiekre, **lehetőségeket** kínáljanak nekik, **„megtartó” programokat** szervezzenek. Hiszen fontosak a turisták, fontosak a befektetők, de azért a legfontosabbak mégiscsak a helyiek. Természetesen ezek a tényezők összefüggenek, hiszen a turisták és a befektetők munkahelyeket teremthetnek, így javítják a településen élők helyzetét is. De kiemelten fontos, hogy **a városmarketing, a városmárkázás a helyieket is célozza**, illetve bevonásukkal legyen kialakítva.

A másik fontos eredmény, hogy a megkérdezettek spontán elmondása alapján a legvonzóbb lakóhely Sopron. Ezt követi Győr, Pécs, illetve Szeged, valamint a főváros, Budapest.

Ezzel szemben, ha turistaszemmel nézik, akkor a legvonzóbb Eger, a második Pécs, ezt követi Sopron és Szeged.

A 15 konkrét város vizsgálata alapján az is kiderült, hogy vannak települések, melyeket több szempontból is magasra értékelnek. Közülük is kimagaslik Győr és Szentendre, mely az 5-ből 2-2 kategóriában is első helyen végzett.

A legrosszabb imázsa a városok közül Miskolcnak van, amelynek oka valószínűleg a korábbi nehézipari város képe lehet. Úgy tűnik, hogy a megkérdezettek kevésbé vannak tisztában a város elmúlt években megvalósított fejlesztéseivel. Mindez azért is érdekes, mert eközben Miskolc a turisztikai statisztikákat tekintve már remek eredményekkel rendelkezik, Eger után ide érkezik a legtöbb turista a kelet-magyarországi régióban. Ugyanakkor

az átlagos megkérdezett szemében Eger imázsa kimagaslóan vonzó, míg Miskolc imázsáról ez egyáltalán nem mondható el. A sok Miskolcra látogató turista ezen változtathat, amikor beszámol pozitív tapasztalatairól ismerőseinek – ám az **imázsváltozás** nem egyik napról a másikra történik majd, hanem **sok-sok év alatt várható**.

A szerzőkről:

Dr. Papp-Váry Árpád a Budapesti Metropolitan Egyetem (METU) Turisztikai és Gazdasági Karának dékánja, a Marketing Intézet vezetője, a Magyar Marketing Szövetség alelnöke.

Rácz Bettina a Budapesti Metropolitan Egyetem (METU) kereskedelem és marketing szakos végzős hallgatója, 2015-ben a Magyar Marketing Szövetség gyakornoka.

Köszönetnyilvánítás:

A tanulmányért köszönetet mondunk a Magyar Marketing Szövetségnek (www.marketing.hu), valamint az NRC Marketingkutató és Tanácsadó Kft.-nek (www.nrc.hu).